

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЦЗФН

Кафедра «Фінансів»

Допущено до захисту

Завідувач кафедри _____
(підпис)

(прізвище та ініціали)
“ ____ ” _____ 20 ____ року

Дипломна робота

магістр

(освітньо-кваліфікаційний рівень)

з теми: «Бюджетний дефіцит і його регулювання у ринковій економіці України»

**Виконав: студент 6 курсу, групи М-6
спеціальності**

Державні та місцеві фінанси

Потьомкін М.Л.

Керівник Курганська Е.І.

Рецензент

ОДЕСА - 2015 року

АНОТАЦІЯ

Потьомкін М.Л. «Бюджетний дефіцит і його регулювання у ринковій економіці України»
дипломна робота на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня
магістра за магістерською програмою «Місцеві фінанси»
Одеський національний економічний університет
м. Одеса, 2016 рік

Дипломна робота складається з трьох розділів. Об'єкт дослідження
– бюджетна система України.

У роботі досліджено теоретичні засади бюджетної системи, проаналізовано за допомогою регресійних моделей систему доходів та видатків бюджету держави, виявлено вплив дефіциту бюджету на економічний розвиток країни. Запропоновано шляхи вдосконалення бюджетної системи.

Ключові слова: бюджет, бюджетна система, доходи, видатки, дефіцит бюджету, зведений бюджет.

План:	
Вступ.	2
Розділ 1. Теоретичні основи бюджетного регулювання.	7
1.1 Сутність бюджетного регулювання.	7
1.2.Сучасні форми моделювання, основні показники і методики фінансового розвитку національної економіки.	17
1.3.Розробка системи оцінки фінансової стабільності бюджету України.	33
Розділ 2. Практика регулювання бюджетних ресурсів в Україні.	55
2.1.Сутність комплексної оцінки стану національного бюджету і його розвитку.	55
2.2. Практика та види децентралізації бюджетної системи та діагностика його стану.	67
Розділ 3. Вдосконалення національної бюджетної системи.	88
3.1 Сучасна парадигма вдосконалення бюджетної системи на основі доктринальних нормативів.	88
3.2 Основні напрями вдосконалення і оптимізації бюджетної структури.	98
Висновки.	111
Список використаної літератури.	117
Додатки.	124

Вступ

Фінансові відносини є складовою і вельми важливою частиною економічних відносин у суспільстві і пов'язані з кругообігом фінансових ресурсів суб'єктів господарської діяльності на всіх стадіях відтворювального процесу суспільства. Обслуговуючи цей процес, фінансові відносини перебувають у взаємозв'язку з економічними ресурсами держави. Тому вони відіграють важливу роль у регулюванні економічних процесів. Таким чином, фінансова система представляє складний державний і не державний економічний механізм. Він взаємопов'язаний з концентраційними процесами і ефективним використанням фінансових ресурсів суспільства.

Ефективне управління фінансами промислового підприємства знаходиться на стику науки і мистецтва. Наука надає знання про суть фінансових показників, їх взаємозв'язки. Проте за усіма цими даними необхідно бачити перспективу розвитку ринкової ситуації і формувати лінію поведінки підприємства, що відповідає їй, а ці дії неможливо формалізувати, оскільки вони завжди оригінальні і засновані на творчих началах.

Таким чином, фінансовий менеджер має бути передусім аналітиком. Йому мають бути надані право йти на обґрунтований фінансовий ризик і широкі повноваження у використанні ліквідних засобів.

В процесі розробки фінансових планів підприємець повинен розв'язати дві основні проблеми. Перша полягає в тому, що в довгостроковому плані дохід на вкладений капітал повинен в абсолютному вираженні збільшувати активи підприємства і тим більше здійснені капіталовкладення. Якщо, наприклад, взяті в кредит кошти у банку (чи іншого інвестора) обійдуться в 30% річних, а очікуваний прибуток на вкладений капітал складе лише 25%, то в цьому випадку доцільно зберігати гроші у банку, а підприємство закрити.

Друга проблема полягає в необхідності оптимізації показників фінансово-господарської діяльності, для того, щоб досягти намічений об'єм

чистого доходу і в той же час мати у своєму розпорядженні достатню кількість грошових коштів, що б не втратити платоспроможність.

Для надійного забезпечення діяльності важливо визначити не лише напрями вкладення засобів, але і час здійснення витрат, їх періодичність, координувати потоки грошових коштів. Неувага до цих моментів, як свідчить практика, частенько призводить до втрати платоспроможності підприємства з усіма витікаючими звідси негативними наслідками.

Запобігання подібним ситуаціям може гарантувати добре поставлене фінансове планування, під яким розуміється процес оцінки фінансових потреб фірми і схвалення рішень про їх фінансування. Фінансові плани повинні забезпечувати підтримку платоспроможності і ліквідності підприємства, обґрунтовану оцінку джерел фінансових коштів підприємства і напрямів їх використання.

Дослідження теорії і практики згладжування негативного впливу бюджетного дефіциту на національному рівні, а також на рівні суб'єктів господарювання здійснювалися відомими вченими, такими як: В.М. Гейець, І.О.Іртищева, Т.Л.Мостенська, С.В.Філіпова, О.А.Турецький, О.Г.Янковой, та багатьма іншими. Вагомий вклад в розвиток науки о фінансах внесли високо кваліфіковані викладачі ОНЕУ М.І.Зверяков , А.І.Ковальов, В.Г.Баранова, В.С.Малишко, В.П.Хомутенко, А.В.Хомутенко.

Об'єктом дослідження є сутність бюджетних процесів і основні напрями його розвитку.

Предметом дослідження є теоретичні, методичні і практичні аспекти формування національного бюджету та механізмів розвитку промислових підприємств.

Мета і завдання дослідження. Мета дослідження полягає у розробці теоретико-методичних засад та практичних рекомендацій з формування бюджету України та механізмів економічного розвитку промислових підприємств.

Реалізація мети дипломної роботи обумовила наступні завдання:

- розкрити сутність сучасних моделей управління бюджетним процесом який направлено на розвиток держави;
- обґрунтувати концептуальний механізм розвитку і удосконалення управлінських рішень, які направлені на стратегічний розвиток національної економіки;
- запропонувати новий підхід до розвитку держави з обліком можливостей сучасного фінансового програмування;
- обґрунтувати і удосконалити парадигму розвитку бюджетної системи на засадах доктринальних нормативів і оцінки фінансової безпеки;
- розробити механізм формування оптимальної структури національного бюджету на основі збалансованого вибору джерел фінансування.

Теоретико-методологічну основу дослідження складають праці вітчизняних і зарубіжних економістів, фінансистів, соціологів, статистиків, математиків та інших.

Мета, завдання, предмет дослідження і міждисциплінарний характер цієї магістерської роботи визначили її методологічну основу, яка забезпечується поєднанням загальнонаукових(діалектичний, структурно-функціональний), і спеціально-наукових методів(порівняно-економічний, нормативний і фінансово-логічний). Застосування вказаних методів дозволило провести дослідження процесу розробки та затвердження національного бюджету і основних напрямків його розподілу та впливу на діяльність промислових підприємств.

Наукова новизна одержаних результатів магістерської роботи полягає у обґрунтуванні теоретико-методичних засад і розробці практичних рекомендацій з формування національного бюджету і зниженню рівня його дефіциту, а також розвитку промислових підприємств.

Найбільш важливі результати, отримані в процесі дослідження, та їх наукова новизна полягають у наступному:

- обґрунтовано механізм проектування моделі управління бюджетним процесом, в основу якого покладені напрями розвитку держави, а також зв'язки і процес взаємодії із зовнішнім середовищем підприємства, що дозволяє підвищити економічний потенціал на основі оцінки його стану і контролю потоків вхідних та вихідних ресурсів;

- запропоновано концептуальний механізм удосконалення управлінських дій, що формуються на основі отримуваної зовнішньої і внутрішньої інформації виходячи з варіантів невідповідності в умовах її по елементного аналізу, а також порівняння з показниками плану стратегічного розвитку;

- удосконалено принциповий підхід до розробки й запровадження програм розвитку держави на основі фінансового програмування, завдання якого оцінка й формулювання основних економічних показників і заходів щодо забезпечення їх досягнення через узгодження застосування фінансових механізмів та інструментів;

- сучасна парадигма вдосконалення бюджетної системи на основі доктринальних нормативів, яка дозволяє здійснити оцінку фінансової безпеки виходячи з закономірностей розвитку систем, серед яких найбільше значення в аспекті забезпечення безпеки мають закон циклічного розвитку, закон спадної ефективності, еволюційного вдосконалення систем і деякі інші;

- організаційно-економічний механізм формування оптимальної бюджетної структури, який складається з трьох етапів розроблення, прийняття та реалізації управлінських рішень, на основі застосування принципів своєчасності, оптимальності та раціональності що є основою збалансованого вибору джерел фінансування державної діяльності.

Апробація наукового дослідження. Основні положення і результати магістерської роботи обговорювались і оприлюднено на міжнародних науково-практичних конференціях:

Наукові публікації. Основні положення диплому висвітлено у 4 працях (34стор.)і включених до міжнародної науко-метричної бази.

Обсяг і структура магістерської роботи. Магістерська роботи складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (1 найменувань), додатків. Загальний обсяг роботи –134 сторінок, у тому числі основний текст –116 сторінок. Зміст роботи проілюстровано – 9 таблицями, рисунками.

Висновки

1. Особливу увагу при проектуванні моделі управління процесом формування напряму розвитку слід приділяти сукупності різноманітності зв'язків і їх взаємодією із зовнішнім середовищем підприємства. Обмін ресурсами із зовнішнім середовищем здійснюється в двох напрямках, які характеризують стан, напрям, якість ресурсних та інформаційних потоків в процесі формування і реалізації стратегії розвитку національного економічного потенціалу. Подібний підхід покликаний забезпечити мобільність процесу впровадження змін (у разі потреби), сформульованих в загальному стратегічному плані розвитку. Він повинен передбачати формування управлінських дій на основі сформованої системи показників. Таким чином, обидва контури логічно об'єднані в схемі управління процесом підвищення економічного потенціалу України.

Процес управління підвищенням економічного потенціалу держави повинен включати набір контролюючих потоків - за ходом ресурсної взаємодії економічного потенціалу із зовнішнім середовищем, і, безпосередньо, станом найбільш економічного потенціалу та основних його складових. У зовнішньому середовищі повинні бути позначені основні контактори - це, передусім, зовнішній консультант, державні органи, постачальники, покупці та інвестори.

2. Умови зовнішнього середовища і рівень розвитку господарського механізму викликають розбіжності в системі "цілі розвитку - залучені ресурси". Комплекс управлінських дій, що формуються на цій основі отримуваної інформації (як зовнішньої, так і внутрішньої), виходячи з різноманітних варіантів невідповідності - найбільш відповідальна ділянка організаційного механізму розвитку.

Схема ухвалення рішень при реалізації стратегічного напряму підвищення економічного потенціалу у рамках організаційного механізму обов'язково повинна враховувати послідовність їх прийняття. В апарат

управління постійно поступають відомості про стан розвитку елементів економічного потенціалу, а також дані про стан ресурсної бази, за допомогою якої підтримується подібний розвиток. Зовнішня і внутрішня інформація характеризує стан потоків (фінансових, кадрових, інформаційних і т.д.), а також адекватність розвитку тенденціям ринку.

Поелементний аналіз інформації, а також порівняння отриманої інформації, з показниками плану стратегічного розвитку визначає подальшу послідовність ухвалення управлінських рішень. Так, у разі відсутності значимих розбіжностей, вони за результатами проведеного аналізу, обліку і контролю приймаються в черговості, обумовленій стратегічним планом розвитку. Причому такі рішення можуть прийматися як керівниками вищої ланки, так і середньої або нижчої, відповідно до посадових обов'язків, покладених на кожну ланку.

Якщо виникає розбіжність між плановими і фактичними показниками плану розвитку, або збої іншого характеру, потрібно здійснення позапланових (незакладених в стратегічний план) дій. Корекція цілей розвитку можлива у разі часткової або повної відмови від раніше запланованих показників рівня підвищення основних елементів економічного потенціалу.

3. Комплексна оцінка фінансового стану не може здійснюватись за допомогою одного показника, це може бути тільки комплекс показників. До найвагоміших при визначенні певних аспектів фінансового стану і таких, що не мають сумніву щодо обчислення на сьогоднішній день показників, на нашу думку, слід віднести: коефіцієнт оновлення основних засобів, коефіцієнт вибуття основних засобів, коефіцієнт швидкої ліквідності, коефіцієнт автономії, коефіцієнт рентабельності основної діяльності(продукції), коефіцієнт фондівдачі.

Нами визначено умови, за яких промислове підприємство успішно функціонує та має достатню фінансову стійкість і платоспроможність: коефіцієнт оновлення повинен зростати і бути більшим, ніж коефіцієнт

вибуття, а коефіцієнти фондівіддачі, швидкої ліквідності, автономії, рентабельності основної діяльності (продукції) повинні мати значення не нижче:

- коефіцієнт швидкої ліквідності - 0,6;
- коефіцієнт автономії - 0,5;
- коефіцієнт рентабельності основної діяльності - 0,1;
- коефіцієнт фондівіддачі - 0,8.

Одним із принципових підходів до розробки й запровадження програм розвитку може бути так зване фінансове програмування. Його завдання полягає в оцінці й формулювання основних економічних показників, а також заходів щодо забезпечення їх досягнення через узгодження застосування фінансових механізмів та інструментів

Більш широкі дослідження показали, що такі підходи не використовувались і на інших промислових підприємствах. З цього питання відсутні публікації у вивченій літературі. Виключення становить узагальнення практики міжнародних фінансових установ розвинутих країн з надання фінансової і технічної допомоги щодо впровадження стабілізаційних політик у країнах, що розвиваються. Зокрема, у стабілізаційних програмах Міжнародного валютного фонду широко застосовуються механізми та інструменти монетарної та фіскальної політики для впливу на макроекономічне становище.

4. Фінансова безпека є внутрішнім станом держави, що дозволяє йому функціонувати в режимі розвитку та мінімізувати негативний вплив зовнішніх факторів. Необхідність та напрямки оцінки фінансової безпеки впливають з закономірностей розвитку систем, серед яких найбільше значення в аспекті забезпечення безпеки мають закон циклічного розвитку, закон спадної ефективності, еволюційного вдосконалення систем і деякі інші. Фінансова безпека визначає граничний стан фінансової стійкості, у якому повина перебувати Україна для реалізації своєї стратегії, що характеризується здатністю протистояти зовнішнім і внутрішнім загрозам.

Фінансова безпека - це стан захищеності держави від негативного впливу зовнішніх та внутрішніх фінансових загроз та найбільш ефективного використання ресурсів. Вони повинні бути виражені у позитивних значеннях фінансових показників діяльності, що уможлиблює забезпечення його стабільного розвитку на короткотермінову та довготермінову перспективу. Їх оцінка має бути виражена кількісними та якісними показниками.

Держава - це динамічна система, її фінансова безпека не є статичною, а потребує постійного контролю та її оцінки усіх її складових (тобто елементів системи). Серед її властивостей необхідно виділити:

- 1) синергічність - одно спрямованість, пріоритет інтересів системи більш глобального рівня перед менш вагомими компонентами;
- 2) неадитивність - принципова незвідність властивостей системи до суми властивостей складових її компонентів;
- 3) структурність - можлива декомпозиція системи на компоненти, встановлення зв'язків між ними;
- 4) адаптивність - прагнення до стану стійкої рівноваги, яке передбачає адаптацію параметрів системи до мінливих параметрів зовнішнього середовища;
- 5) надійність - функціонування системи при виході з ладу одного з її компонентів, збереження проектних значень параметрів системи протягом запланованого періоду.

Інший підхід - ресурсно-функціональний. Відповідно до нього оцінка рівня фінансової безпеки здійснюється на основі оцінки стану використання державних ресурсів за спеціальними критеріями. При цьому в їх якості розглядаються комерційні чинники діяльності для виконання державних цілей. Цій підхід потрібно охарактеризувати наступним чином:

- 1) найбільш ефективно впливає на використання корпоративних ресурсів;
- 2) знижує рівень негативних загроз на фінансову безпеку і досягненню певних основних функціональних цілей державній.

Особливістю моделі бальної оцінки є використання медіанного (середньогалузевого) критерію. Оцінка проводиться за кожним коефіцієнтом. Нормативні значення окремих коефіцієнтів мають певні межі. Значенні коефіцієнтів, що виходять за межі діапазону нормативних значень, оцінюються балом «відмінно» (5) або «незадовільно» (2) залежно від специфіки показників. Значення коефіцієнтів, що знаходяться всередині нормативного діапазону, оцінюються балом «добре» (4) або «задовільно» (3). Залежно від того, наскільки вони близькі до «відмінного» або «незадовільного» рівня. Далі по кожній групі фінансових коефіцієнтів розраховується груповий бал шляхом зважування бальних оцінок показників даної групи, причому сума ваг по кожній групі становить 100%. Як правило, відстань між нижньою межею і середньою величиною, ніж між нею і верхньою межею значень коефіцієнта. В результаті привласнення бали на основі лише двох критеріїв - мінімального і максимального значення - неефективні, тому що це істотно занижує бальну оцінку коефіцієнта.

5. Процес формування оптимальної бюджетної структури має складатися з трьох етапів розроблення, прийняття та реалізації управлінських рішень. Їх своєчасність, оптимальність та раціональність є основою збалансованого вибору джерел фінансування діяльності.

На першому етапі здійснюється вибір критерію оптимізації структури капіталу та його аналіз, що дасть можливість визначити динаміку загального обсяг капіталу, його структуру, рівень рентабельності, ліквідності та фінансової стійкості підприємства. А також оцінити ефективність управління та використання бюджету.

Якщо на підприємстві сформована структура капіталу відповідає нормативно-критеріальному значенню вона за відповідним критерієм може бути визнана як оптимальна. Якщо ж фактична структура капіталу не відповідає обраному критерію оптимізації, то необхідно внести корективи у співвідношення власного та позикового капіталу підприємства, а отже

перейти до наступного етапу - формування переліку джерел коштів для фінансування діяльності.

На другому етапі відбувається визначення джерел фінансування, розрахунок їх вартості та доступності для підприємства. При виборі джерел фінансування необхідно також враховувати рівень фінансовий гнучкості підприємства, що дозволяє без значних витрат змінювати структуру формування капіталу та швидкість генерування грошових потоків.

Загалом, у сучасному нестабільному та швидкоплинному економічному середовищі важливого значення набуває проблема формування оптимальної структури капіталу, яка дала б змогу забезпечити підприємству високий рівень фінансової безпеки і водночас розширити можливість використання позикових ресурсів. Оскільки ступінь ризику для кожного з джерел капіталу різна, вважаємо за доцільне при виборі джерел фінансування визначати чи не загрожує обрана структура капіталу фінансовій безпеці підприємства.

Визначення рівня фінансової безпеки підприємства пропонуємо здійснювати на основі системи оцінювання інтегрального індексу фінансової безпеки підприємства, що ґрунтується на комплексному підході до аналізу рівня безпеки її функціональних складових. Такий підхід щодо оптимізації структури капіталу є найраціональнішим для промислових підприємств, оскільки дасть можливість мінімізувати ризики та загрози, а також забезпечить сталий економічний розвиток.

Таким чином, якщо рівень фінансової безпеки за обраної структури капіталу зменшується, то приймається рішення про перегляд джерел фінансування діяльності підприємства. Якщо обрана структура капіталу не загрожує фінансовій безпеці підприємства, то відбувається перехід до третього етапу - реалізації рішення.

На третьому етапі формується структура капіталу підприємства на основі отриманих результатів оптимізації за обраним критерієм та з урахуванням рівня фінансової безпеки.

Список використаної літератури.

1. Андрущенко В. Л. Фінансова думка Заходу у ХХ столітті: (Теоретична концептуалізація і наукова проблематика державних фінансів). — Львів: Каменяр, 2000.
2. Агарков М. М. Учение о ценных бумагах. — М. — 1993.
3. Банківська енциклопедія / За ред. д. е. н., проф. А. М. Мороза. — К.: Ельтон, 1993. — 330 с.
4. Балабанов И. Т. Валютные операции. — М.: Финансы и статистика. — 1992.
5. Баранова В.Г. Бюджетна система України: проблемні питання [монографія] / В.Г. Баранова – Одеса, ВОИ СОИУ “Атлант» 2013. - 251 с.
6. Белых Л. 77. Основы финансового рынка: Учеб. пособие. — М.: ЮНИТИ. — 1999.
7. Бескид Й. М. Державний бюджет України. — Тернопіль: Тернопільська академія народного господарства, 1996. — 107 с.
8. Білик М. Д., Бабяк Н. Д., Семенюк О. Б. Фінанси підприємств. Завдання для практичних занять з методичними вказівками: Навч. посіб. — К.: Центр «Методика-інформ», 2003.
9. Большаков С .В. Основы управления финансами: Учеб. пособие. — М.: ИД «ФБК-Пресс», 2000.
10. Брейли Р., Майерс С. Принципы корпоративных финансов: Пер. с англ. — М.: Олимп-бизнес. — 1997.
11. Бюджетний кодекс України: закон, засади, коментар / За ред. О. В. Турчинова і Ц.Г. Огня. — К.: Парламентське вид-во, 2002. — 320 с.
12. Василик О. Д. Державні фінанси України: Навч. посіб.— К.: Вища пік., 1987. — 383 с.
13. Василик О. Д. Теорія фінансів: Підручник. — К.: НІОС, 2000. — 416 с.

14. Василик О. Д., Павлюк К. В. Державні фінанси України: Підручник. — К: ЩОС, 2002. — 608 с.
15. Васютинська Л.А. Структурний аналіз системи державних видатків “Економічний простір” м. Дніпропетровськ
16. Вахненко Т. 77. Зовнішні боргові зобов’язання у системі світових фінансово-економічних відносин. — К.: Фенікс, 2006. — 536 с.
17. Государственные финансы: Учеб. пособие для студентов экономических вузов и факультетов / В. М. Федосов, Л. Д. Буряк, Д. Д. Бутанов и др. — К.: Лыбидь, 1991. — 276 с.
18. Горбач Л. М., Каун О. Б. Ринок фінансових послуг: Навч. посібник. — К.: Кондор. — 2006.
19. Дьяченко В. 77 История финансов СССР. — М.: Наука, 1978. — 493 с.
20. Економічний розвиток України: інституціональне та ресурсне забезпечення: Монографія / О. М. Алимов, А. І. Даниленко, В. М. Трегобчук та ін. — К.: Об’єднаний ін-т економіки НАН України, 2005. — 540 с.
21. Єпіфанов А. О., Сало І. В., Д’яконова 7.7. Бюджет і фінансова політика України. — К.: Наук, думка, 1997. — 302 с.
22. Загородній А. Г., Вознюк Г. Л., Смовженко Т. С. Фінансовий словник. — 2-ге вид., випр. та доп. — Л: Центр Європи, 1997. — 576 с.
23. Замовець В.В., Зубик С.П. Фінансове посередництво: Навч. посібник — К.: КНЕУ, 2004. — 288 с.
24. Інструкція Головної державної податкової інспекції України «Про порядок обчислення і сплати акцизного збору» від 22.06.1993 р. № 24 // Галицькі контракти. — 1993. — № 45.
25. Калина А. Л., Корнеев В. Л., Кощеев А. Л. Рынок ценных бумаг (теория и практика): Учеб. пособие. — 2-е изд., перераб. и доп. — К.: МАУП, 1999.
26. Кириленко О. 77. Місцеві бюджети України (історія, теорія, практика). — К.: НІОС, 2000. — 384 с.

27. Кобилецька Ольга Федорівна Механізм вдосконалення доходної частини місцевих бюджетів: напрямки удосконалення - Одеса, Пальміра, 2010р.
28. Корнєєв В.В. Фінансові посередники як інститути розвитку: Монографія. — К.:Основа, 2007. — 192 с.
29. Коцюрубенко Г.М. Джерела формування доходної частини бюджету домогосподарства - Формування ринкових відносин в Україні: Збірник наукових праць. – Вип. 12 (115)/ Наук.ред. І. Г. Манцуров. – К., 2010.
30. Кравченко В. І. Місцеві фінанси України: Навч. посібник— К.: Т-во «Знання»; КОО, 1999. — 487 с.
31. Кравченко В. І. Фінанси місцевих органів влади України: Основи теорії та практики. — К.: НДФІ, 1997. — 191 с.
32. Курганська Е.І Ефективність руху фінансових потоків в казначейській системі виконання бюджету - Культура народів Причорномор'я.- №186.2010р
33. Курганська Е.І.,Кублікова Т.Б. Концентрація бюджетних средств на єдином казначейском счете - Науковий вісник НГУ,тематичний випуск,Дніпропетровськ,грудень 2011р.
34. Курганська Е.І. Система казначейства: механізм управління фінансовими ресурсами та напрями вдосконалення. Одеса. - ОНЕУ: 2014.
35. Кучерявенко Основы налогового права. — Харьков: Константа, 1996. — 320с.
36. Легінькова 77. І., Прощарук С. Г. Ринок фінансових послуг. Навч.-метод. комплекс дисципліни для студентів спеціальності 8.050103 — «Міжнародна економіка». — К.: УАЗТ. — 2007.
37. Луніна І. О. Державні фінанси України в перехідний період / НАН України. Ін-т екон. прогнозування. — К.: 2000.
38. Медведчук С. В. Фінансово-господарські відносини держава — підприємництво (етапи становлення і перспективи розвитку). — Львів: Інститут регіональних досліджень НАН України, 2000. — 372 с.

39. Мельник В. М. оподаткування: наукове обґрунтування та організація процесу. — К.: «Комп'ютерпрес». — 2006. — 277 с.
40. Михайленко С.В. Методологічні аспекти планування та виконання бюджету - Одеса: Друкарський дім, Друк Південь, 2010
41. Мозговий О. М. Фондовий ринок: Навч.-метод, посіб. для самост. вивч. дисц. — К.:КНЕУ, 2001.
42. Налоги и налогообложение: Учеб. пособ. / И. Г. Русанова, В. А. Кашин, А. В. Толкушкин и др. — М.: Финансы; ЮНИТИ, 1998. — 495 с.
43. Общая теория финансов: Учебник / Л. А. Дробозина, Ю. Н. Константинова, Л. П.Окунева и др.; Под ред. Л. А. Дробозиной. — М.: Банки и биржи; ЮНИТИ, 1995. — 256 с.
44. Павлюк К. В. Фінансові ресурси держави. — К.: НІОС, 1998. — 198 с.
45. Перов А. В., Толкушкин А. В. Налоги и налогообложение: Учеб. пособ. — М.: Юронт, 2002. — 555 с.
46. Петровська І. О., Клиновий Д. В. Фінанси (з елементами статистики фінансів): Навч.посібник — К.: ЦУЛ, 2002. — 300 с.
47. Покропивний С. Ф., Колот В. М. Підприємництво: стратегія, організація, ефективність: Навч. посібник. — К.: КНЕУ, 1998. — 352 с.
48. Потемкин
49. Потемкин
50. Суторміна В. М., Федосов В. М., Андрущенко В. Л. Держава — податки — бізнес (із світового досвіду фіскального регулювання ринкової економіки). — К.: Либідь, 1992. — 328 с.
51. Ткачук М. И. Государственный бюджет: Учеб. пособие.— Минск: Вышэйшая пік.,1995. — 240 с.
52. Фінанси: Вишкіл студії: Навч. посібник / За ред. д. е. н., проф.
53. С. І. Юрія. — Тернопіль: Картбланш, 2002. — 357 с.

54. Фінанси: Навч.-метод, посіб. для самостійного вивчення дисципліни. — 2-ге вид., перероб. і доп. / О. Р. Романенко, С. Я. Огородник, М. С. Зязюн. — К.: КНЕУ, 2003. — 387 с.
55. Фінанси підприємств: Навч. посібник: Курс лекцій / За ред. Г. Г. Кірейцева. — К.: ЦУЛ, 2002. — 268 с.
56. Иванов В. Л. Финансовый рынок: Конспект лекций. — К.: МА-УП, 1999.
57. Фінансово-правовий словник / Укл. В. В. Безугла, О. Д. Василь, Л. К. Воронова та ін. — К.: Київ, ун-т, 1993. — 136 с.
58. Родионова В. М., Вавилов Ю. Я., Гончаренко Л. И. и др. Под ред. В. М. Родионовой. — М.: Финансы и статистика, 1993. — 400 с.
59. Финансы. Денежное обращение. Кредит: Учебн. для вузов / Л. А. Дробозина, Л. П. Окунева, Л. Д. Андросова и др.; Под ред. Л. А. Дробозиной. — М.: Финансы; ЮНИТИ, 1997. — 479 с.
60. Финансы предприятий: Учеб. пособие / Е. И. Бородина, Ю. С. Роликова, Н. В. Колчина, З. М. Смирнова; Под ред. Е. И. Бородиной. — М.: Банки и биржи; ЮНИТИ, 1995. — 208 с.
61. Финансы: Учебник для вузов / Под ред. М. В. Романовского, О. В. Врублевской, Б. М. Сабанти. — М.: Перспектива; Юрайт, 2000. — 520 с.
62. Финансово-кредитный словарь / Гл. редактор В. Ф. Гарбузов. — М.: Финансы и статистика, 1984. — Т. 1 — 511 с.
63. Фурман В. М. Страхування: теоретичні засади та стратегія розвитку: Монографія. — К.: КНЕУ, 2005. — 296 с.
64. Філімоненков О.С. Фінанси підприємств: підручник і О.С. Філімоненков, Д.І. Дема. — К.: Алерта, 2009. — 496 с.
65. Фінанси: курс для фінансистів: навч. посіб. / за ред. В.І. Оспішева. — К.: Знання, 2008. — 567 с.
66. Фінанси: навч. посіб. / В.І. Оспішев, Л.І.Лачкова, О.П. Близнюк та ін.; за ред. В. І. Оспішева. — 2-ге вид., перероб. і доп. — К.: Знання, 2008. — 366 с.

67. Фінанси: навч. посіб. / В.С. Загорський, О. Д. Вовчак, І.Г. Благун, І. Р. Чуй. – 2-ге вид., стер. – К.: Знання, 2008. – 247 с.
68. Фінанси підприємств: підручник / А. М. Поддєрьогін, М.Д. Білик, Л. Д. Буряк; наук. ред. А.М. Поддєрьогін. – 6-те вид., перероб. та доп. – К.: КНЕУ, 2006. – 552 с.
69. Фінанси підприємств: підручник і А.М. Поддєрьогін, М. Д. Білик, Л. Д. Буряк та ін.; кер. кол. авт. І наук. ред. проф. А.М. Поддєрьогін. – 5-те вид., перероб. та допов. – К.: КНЕУ, 2005. – 546 с.
70. Фінанси: підручник і за ред. С.І. Юрія, В.М. Федосова.-К.: Знання, 2008.-611 с.
71. Фінанси: підручник / П. Ю Буряк, О. Б. Жихор, Б. А. Карпінський та ін.; ред. д.е.н., проф. П.Ю. Буряк.-К.: Хай-Тек Прес, 2010.-528 с.
72. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Я.П. Квач, В.М. Орлов, О.В. Орлова, Г.В. Толкачева; ред. д.е.н., проф. О. С. Редькін. – О.: Фенікс, 2010. -216 с.
73. Фінансовий менеджмент: підручник / за ред. А.М. Поддєрьогіна. – К.: КНЕУ, 2005. – 627 с.
74. Фондовий ринок: навч. посіб. / В.М. Діденко, М.М. Свердан, В.П. Булат, О.М. Грубляк; ред. В.М. Діденко. – Чернівці: Наші книги, 2010. – 624 с.
75. Хомутенко В.П. , Хомутенко А. В. Передумови та необхідність проведення державного аудиту на етапі планування бюджетних програм Науковий вісник ОНЕУ № 7, 2014, с. 50-56
76. Худолій Л.М. Теорія фінансів: навч. – метод, посіб / Л.М. Худолій. – К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2003. — 167 с.
77. Шелудько В. М. Фінансовий ринок: навч. посіб. / В.М. Шелудько. – 3-те вид., випр. і доп. – К.: Знання-Прес, 2008. – 535 с.
78. Школьник І.О. Фінансовий ринок України в контексті розвитку світової фінансової системи: монографія / І.О. Школьник. – С.: УАБС НБУ, 2007. – 98 с.

79. Ціморгун Н. П. Фінансовий аналіз: навч. посіб. / Н.П.Шморгун, І.В. Головка. – К.: ЦНЛ, 2006. – 528 с.
80. Ходаківська В. П., Беляєв В. В. Ринок фінансових послуг: теорія і практика: Навчальний посібник. — К.: ЦУЛ. — 2002.
81. Шелудько В. М. Фінансовий ринок: Навч. посібник — К.: Знання.
— Прес. — 2002.